

4. Is de minister niet van oordeel, dat de blijkbaar met de practijk niet in overeenstemming te brengen lijst C vervangen moet worden door bepalingen, waardoor de verkoop, invoer en bereiding van alles, wat als geneesmiddel dient, weder onder contrôle wordt gebracht van apothekers en apotheek-houdende geneeskundigen, zoodat deze alleen mag geschieden door deze daartoe bevoegde en daarvoor verantwoordelijke personen, met opgave op het verpakkingsmiddel van de samenstelling en den naam van den verantwoordelijken bereider?

5. Of acht de minister het gewensch, den verkoop, den invoer en de bereiding van geneesmiddelen, zooals dit de facto thans gebeurt, geheel vrij te laten en, in verband daarmede, alle posten van toezicht op de volksgezondheid, hoogleeraren in de pharmacie, universiteits-laboratoria en andere instituten voor geneesmiddelen-onderzoek in den vervolge van de begrooting af te voeren?

Wij, en velen met ons, spitsen ons op het antwoord van den minister op deze vragen, die den vinger leggen op een zeer wonde plek in onze samenleving, omdat wel geen onzer staatswetten zóó slap wordt gehandhaafd en de overtredingen daarvan zóó weinig worden vervolgd als de wetten op de uitoefening der geneeskunst en der artsenijsbereidkunst.

Nog onlangs bij de bespreking van het jaarverslag van het toezicht op de volksgezondheid hebben wij daarop o.a. gewezen. In het *Pharmaceutisch Weekblad* van 5 November l.l. heeft de redacteur, prof. VAN DER WIELEN, een zeer ironisch gesteld maar scherp antwoord op deze vragen ten beste gegeven, dat wij ter lezing kunnen aanbevelen. Overigens hebben deze vragen van den heer TER HALL reeds veel stof opgewaaid en tot veel gedachtenwisseling aanleiding gegeven. Het is zeer prijzenswaardig, dat de genoemde volksvertegenwoordiger door zijn vragen eens de algemeene aandacht op dit onderwerp heeft gevestigd en de regeering noodzaakt zich omtrent de genoemde punten uit te spreken.

Staatsbegrooting voor 1922 (vervolg).

Bij de begrooting voor het departement van oorlog, hoofdstuk VIII, wordt een nieuwe jaarweddereregeling voor de officieren van gezondheid voorgesteld, tevens ook voor de militaire apothekers en militaire paardenartsen. De volgende staat geeft daarvan een overzicht. Er is echter niet bij vermeld, hoe de salariering thans is.

Aantal dienstjaren als officier.	Militair-apotheker en militair-paardenarts der 2de klasse.	Officier van gezondheid der 2de klasse.	Militair-apotheker en militair-paardenarts der 1ste klasse.	Officier van gezondheid der 1ste klasse.	Dirigerend off. v. gez. der 3te klasse, militair-apotheker, militair-paardenarts (majoor)	Dirigerend off. v. gez. der 2de klasse, militair-apotheker, militair-paardenarts (luitenant kolonel).	Dirigerend officier van gezondheid der 1ste kl.	Inspecteur van den geneeskundigen dienst der landmacht.
Minder dan 2 j.	f 3300.—	f 3600.—	—	—	—	—	—	—
2 jaar ...	" 3600.—	" 3900.—	—	—	—	—	—	—
4 " ...	" 3900.—	" 4200.—	—	—	—	—	—	—
6 " ...	" 4200.—	" 4400.—	—	—	—	—	—	—
8 " ...	" 4400.—	—	—	—	—	—	—	—
10 " ...	—	—	f 4800.—	f 5000.—	—	—	—	—
12 " ...	—	—	" 5000.—	" 5200.—	f 5500.—	—	—	—
14 " ...	—	—	" 5200.—	" 5400.—	" 5700.—	f 6000.—	—	—
16 " ...	—	—	" 5400.—	" 5600.—	" 5900.—	" 6200.—	f 6400.—	—
18 " ...	—	—	" 5600.—	" 5800.—	" 6100.—	" 6400.—	" 6600.—	f 7800.—
20 " ...	—	—	" 5800.—	" 6000.—	" 6300.—	" 6600.—	" 6800.—	" 8000.—
22 " ...	—	—	" 6000.—	" 6200.—	" 6500.—	" 6800.—	" 7000.—	" 8200.—
24 " ...	—	—	" 6200.—	" 6400.—	" 6700.—	" 7000.—	" 7200.—	" 8400.—
26 " ...	—	—	" 6400.—	—	—	" 7200.—	" 7400.—	" 8600.—
28 " ...	—	—	—	—	—	—	" 7600.—	" 8800.—

De vermeerdering der kosten aan deze jaarweddereregeling verbonden bedragen voor de officieren van gezondheid /46900.—, voor de militaire paardenartsen /15400.— en voor de militaire apothekers /8400.—. Deze regeling is een uitvloeisel van de indertijd in de Tweede Kamer geopperde bezwaren omtrent de bezoldiging der officieren van gezondheid, waarop de toenmalige minister van oorlog de verzekering heeft gegeven, dat die bezwaren ernstig zouden worden overwogen en zou worden getracht daarvoor een oplossing te vinden.

Met deze voorgestelde regeling wordt nog niet geheel tegemoet gekomen aan de wenschen omtrent de jaarwedden verleden jaar opgesteld door de Militaire Geneeskundige Vereeniging. Deze vroeg toen een aanvangsjaarwedde van /3600.—, inplaats van zooals thans /3100.—; aan dezen wensch wordt dus voldaan. Verder vroeg die vereeniging na 6 jaren dienst /4800.—, wat bij de voorgestelde regeling pas na 8 jaren dienst zal worden bereikt, en na 20 jaren dienst /7000.—, waaraan ook niet wordt voldaan. Onze militaire collegae zullen dus ook met deze regeling nog wel niet voldaan zijn.

De verpleegprijs van zieke militairen beneden den rang van officier is thans gebracht op het gemiddelde van /3.50 per dag. Een bedrag van /2000.— wordt aangevraagd om den inspecteur van den geneeskundigen dienst in de gelegenheid te stellen adviezen in te winnen bij een tandheelkundige. Er staat nergens, of die adviezen bedoeld zijn voor zijn eigen mond of voor de monden der soldaten.

Voor kosten van keuringsraden wordt /27880.— meer aangevraagd dan voor 1921. Die verhooging houdt verband met de gewijzigde bepalingen nopens honorarium van keuringen; de jaarwedden van de secretarissen werden nl. van /200.— op /300.— gebracht; het presentiegeld voor de geneeskundige leden der keuringsraden (geen actief dienend officier van gezondheid zijnde) is van /10.— tot /20.— verhoogd. Als deze post dus door de volksvertegenwoordiging wordt toegestaan, zal eindelijk het honorarium der burgergeneeskundigen, leden der keuringsraden, verhoogd worden. Reeds zoolang werd over dat honorarium geklaagd, dat inderdaad geheel onvoldoende was. Dezen zomer werd een aanvullingsbegroting voor 1921 ingediend, waarbij het honorarium over 1921 verhoogd werd, maar deze is na de ministercrisis door den nieuwen minister van oorlog ingetrokken, zoodat van die verhooging over 1921 nog niets gekomen is. In 1922 zal dat nu gelukkig anders zijn, als deze post ten minste genade vindt in de oogen der volksvertegenwoordigers.

Bij de begroting van hoofdstuk Xa, departement van arbeid, wordt de post „vergoedingen aan geneeskundigen voor het doen van aangifte van ziektegevallen ingevolge de arbeidswet 1919” van /1000.— verhoogd tot /2000.—. Daarbij wordt aangeteekend, dat „sedert in 1920 voor het doen van aangifte van bepaalde ziektegevallen (bedrijfsziekten) een vergoeding van /1.25 is vastgesteld (vóór dien was dat /0.55), het aantal aangiften sterk is toegenomen. (Men houde daarbij in het oog, dat die aangifte is een wettelijke verplichting). De raming der tractementen van het personeel van het centraal laboratorium voor de volksgezondheid is verhoogd. Dit is geschied, omdat binnenkort tot de inrichting van een veterinaire afdeling bij dit laboratorium zal besloten worden in verband met de uitvoering van de vleeschkeuringswet. Voor een hoofd dier nieuwe afdeling is een jaarwedde van /5500.— uitgetrokken, terwijl het aantal amanuenses met één wordt vermeerderd. Voor tijdelijk personeel bij hetzelfde laboratorium wordt /15000.— aangevraagd. Deze post is steeds van groot nut gebleken, zegt de minister, om plotseling zich voordoende werkzaamheden, bijv. bij het dreigen of uitbreken van een epidemie, door extra-personeel te kunnen laten uitvoeren.

Voor bijdragen aan gemeenten in de jaarlijksche kosten van keuringsdiensten wordt /400000.— aangevraagd en voor bijdragen aan gemeenten in de kosten van oprichting en eerste inrichting van laboratoria voor de keuringsdiensten ook /400000.—; of die posten echter al dan niet toereikend zijn, kan de minister nog niet zeggen. De post subsidiën aan gemeenten in de kosten van hygiënisch schooltoezicht is *pro memorie* uitgetrokken. De tijd is nog niet gekomen, om op

dezen post reeds een bepaald bedrag uit te trekken. De inspectie voor de kinderhygiëne houdt zich nog bezig met de bestudeering van dit vraagstuk.

Voor kosten van opsporing van overtredingen der Opiumwet wordt *f* 2000.— uitgetrokken. De minister teekent daarbij aan, dat reeds enkele malen belangrijke overtredingen werden vastgesteld. De smokkelhandel met opium heeft nog al eenigen omvang en vertakkingen naar Rotterdam en Antwerpen. Die handel wordt met groote omzichtigheid gedreven. Daarom moet gebruik worden gemaakt van diensten van helpers, die echter moeten worden vergoed. Vandaar het aangevraagde bedrag.

Voor de stichting van een dienstgebouw voor het rijksbureau voor drinkwatervoorziening wordt voor 1922 een bedrag van *f* 195000.— noodig geacht. Voor 1921 is indertijd *f* 200000.— aangevraagd, waarvan echter ten hoogste *f* 100000.— zal worden verwerkt.

Voor bijdragen in de kosten van aanleg van drinkwaterleidingen wordt *f* 200000.— voldoende geacht.

Voor bestrijding der tuberculose wordt uitgetrokken *f* 1000000.—. Voor 1921 was oorspronkelijk daarvoor toegestaan *f* 600000.—, maar bij aanvullingsbegroting is later nog een bedrag van *f* 400000.—, aangevraagd, bestemd voor de reorganisatie der tuberculose-bestrijding. Voor bestrijding van lupus wordt *f* 4000.— aangevraagd, tegen *f* 2000.— in 1921. De minister teekent daarbij aan, dat de lupusbestrijding ten nauwste samenhangt met de tuberculose-bestrijding, en dat het tot nu toe voor dat doel uitgetrokken bedrag veel te laag is gebleken. Wil men de tot nu toe gesubsidieerde vereenigingen en ook andere, die tot dusverre bij gebrek van de noodige gelden niet gesteund konden worden, in staat stellen haar zoo nuttige werkzaamheid op eenigszins behoorlijke schaal voort te zetten, dan is minstens een verhooging van den post tot *f* 4000.— geboden. Voor subsidiën ten behoeve der verpleging van lijders aan vallende ziekte wordt *f* 17000.— uitgetrokken, hetzelfde bedrag dat voor 1921, met inbegrip van het bij aanvullingsbegroting aangevraagde, is uitgetrokken. Het subsidie voor het Nederlandsche Kankerinstituut is evenals verleden jaar *f* 64000.— (De gelden voor het stichten van een nieuw gebouw zijn aangevraagd bij aanvullingsbegroting van het bouwfonds). Het subsidie aan de Nederlandsche Vereeniging ter bestrijding der lepra is weer op *f* 3000.— bepaald. Voor subsidie aan kinderherstellings- en vacantiëkolonies wordt *f* 150000.— aangevraagd tegen *f* 75000.— verleden jaar. Ter verdediging zegt de minister, dat de kinderherstellings- en vacantiëkolonies in de kinderhygiëne een steeds belangrijker taak te vervullen zullen krijgen. Hier ligt een krachtig wapen ter bestrijding der tuberculose en scrofulose, waardoor in de toekomst een groote besparing kan worden verkregen op de kosten van de tuberculosebestrijding. Tot nog toe moesten steunaanvragen van verschillende vereenigingen wegens ontoereikendheid van den begrootingspost worden afgewezen, ten nadeele van de werkzaamheid dier vereenigingen in het belang der volksgezondheid. Maar ook de vereenigingen, die wel subsidie kregen, ontvangen in verhouding tot de belangrijkheid van haar taak veel te weinig. Een voldoende ontplooiing van haar voorbehoedende werkzaamheid in het belang der kinderhygiëne is aan deze kolonies slechts mogelijk door rijkssubsidie. Daarom is een verdubbeling van dezen post noodzakelijk.

Voor het eerst wordt bij deze begroting aangevraagd een subsidie van *f* 20000.— voor de Psychiatrisch-Neurologische Kliniek aan het Valeriusplein te Amsterdam. Deze kliniek, zegt de minister, verricht belangrijk werk voor de volksgezondheid. Krankzinnigen worden hier niet verpleegd. Het doel dezer inrichting is voorkoming van krankzinnigheid; in zooverre is haar werk dus op één lijn te stellen met dat der vereeniging voor de verpleging van lijders aan vallende ziekte. De ongunstige geldelijke omstandigheden hebben het bestuur der kliniek genoopt steun van rijkswegen te vragen. De kliniek heeft het bedrag van *f* 20000.— bepaald noodig om haar arbeid op den vorigen voet voort te zetten. Gezien de beteekenis van haar arbeid in het belang der volksgezondheid, mag dit geldelijk offer voor het rijk niet te zwaar worden geacht.